

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ 1

Fizjologia rozrodczości	1
1.1. Cykl miesięczkowy – <i>Maciej Brązert, Leszek Pawelczyk</i>	1
1.2. Zapłodnienie i zagnieżdżenie – <i>Beata Banaszewska, Leszek Pawelczyk</i>	13

ROZDZIAŁ 2

Embriologia – <i>Maciej Zabel, Michał Nowicki</i>	23
2.1. Wprowadzenie	23
2.2. Oogeneza	23
2.3. Spermatogeneza i zapłodnienie	24
2.4. Pierwszy tydzień rozwoju	26
2.5. Drugi tydzień rozwoju	27
2.6. Trzeci tydzień rozwoju	28
2.7. Rozwój łożyska i sznura pępowinowego oraz ich zaburzenia rozwojowe	31
2.8. Cięża wielopłodowa	32
2.9. Zaburzenia rozwojowe	32
2.10. Genetyczne i molekularne aspekty monitorowania rozwoju i diagnozowania wad wrodzonych	34

ROZDZIAŁ 3

Anatomia położnicza – <i>Mariola Ropacka-Lesiak</i>	37
3.1. Miednica kostna	37
3.2. Budowa kanału kostnego	37
3.3. Mięśnie i więzadła miednicy mniejszej	39
3.4. Narządy płciowe zewnętrzne	40
3.5. Narządy płciowe wewnętrzne	41
3.6. Stosunki otrzewnowe w miednicy mniejszej	44

ROZDZIAŁ 4

Popłód	47
4.1. Błony płodowe, pępowina, łożysko – <i>Piotr Oszukowski</i>	47
4.2. Płyn owodniowy: fizjologia i znaczenie kliniczne – <i>Rafał Kocyłowski</i>	55
4.3. Funkcja popłodu – <i>Grzegorz H. Bręborowicz</i>	63

ROZDZIAŁ 5

Endokrynologia płodu – <i>Mateusz Madejczyk</i>	75
5.1. Wprowadzenie	75
5.2. Oś podwzgórze–przysadka–gonady	75
5.3. Oś podwzgórze–przysadka–nadnercza	75
5.4. Układ renina–angiotensyna	78
5.5. Oś podwzgórze–przysadka–tarczyca	78
5.6. Tylne płaty przysadki mózgowej	79
5.7. Hormony ektopowe	79
5.8. Przytarczycy i homeostaza wapnia	79
5.9. Prolaktyna	80
5.10. Hormon wzrostu	80

ROZDZIAŁ 6

Zmiany w narządzie rodym, gruczole sutkowym i skórze zachodzące w przebiegu ciąży – <i>Piotr Sieroszewski</i>	83
6.1. Wprowadzenie	83
6.2. Gruczoł sutkowy	83
6.3. Macica	83
6.4. Szyjka macicy	84
6.5. Skóra	85
6.6. Pochwa i wargi sromowe	85

ROZDZIAŁ 7

Zmiany ogólnoustrojowe zachodzące w przebiegu ciąży – <i>Zbigniew Celewicz, Maciej Ziętek</i>	87
7.1. Wprowadzenie	87
7.2. Układ naczyniowo-sercowy	87
7.3. Układ krzepnięcia	88
7.4. Gruczoł tarczowy	89
7.5. Nerki	90
7.6. Wątroba	91

ROZDZIAŁ 8

Immunologia ciąży – <i>Łukasz Wicherek</i>	95
8.1. Endometrium i doczesna	95
8.2. Immunologia endometrium	97

8.3.	Tolerancja immunologiczna w okresie ciąży	101
8.4.	Rola komórek układu odpornościowego matki w przebiegu porodu	103
8.5.	Związek między układem immunologicznym matki a rozwojem układu immunologicznego płodu	107
8.6.	Podsumowanie	108

ROZDZIAŁ 9

Poród – <i>Wiesław Markwitz, Grzegorz H. Bręborowicz</i>		111
9.1.	Zmiany w szyjce macicy i w macicy w czasie ciąży	111
9.2.	Mechanizm skurczu i rozkurczu mięśnia macicznego	114
9.3.	Endokrynnе i parakrynnе aspekty inicjacji porodu przedwczesnego	115
9.4.	Udział mediatorów zapalenia w inicjacji porodu	119
9.5.	Aspekty kliniczne porodu o przebiegu prawidłowym	119
9.6.	Poród o przebiegu prawidłowym	120

ROZDZIAŁ 10

Znieczulenie porodu fizjologicznego – <i>Hanna Billert</i>		127
10.1.	Ból porodowy	127
10.2.	Wybór rodzaju analgezji porodu	129
10.3.	Niefarmakologiczne metody uśmierzania bólu porodowego	130
10.4.	Farmakologiczne metody uśmierzania bólu porodowego	130
10.5.	Podsumowanie	138

ROZDZIAŁ 11

Połów – <i>Elżbieta Ronin-Walknowska</i>		143
11.1.	Położowe zmiany hormonalne i zmiany w narządach płciowych	143
11.2.	Położowe zmiany ogólnoustrojowe	145
11.3.	Stan emocjonalny kobiety po porodzie	148
11.4.	Postępowanie w położu	148
11.5.	Inne obserwacje	149
11.6.	Badania laboratoryjne	149
11.7.	Uruchomienie	149
11.8.	Odżywianie się w położu	149
11.9.	Zasady opieki nad matką i noworodkiem podczas pobytu w szpitalu	150
11.10.	Laktacja	150

ROZDZIAŁ 12

Żywnie w czasie ciąży i położu – <i>Grzegorz H. Bręborowicz, Mariola Ropacka-Lesiak</i>		153
12.1.	Okres przedkoncepcyjny	153
12.2.	Metabolizm w okresie ciąży	155
12.3.	Zapotrzebowanie na energię	156
12.4.	Struktura spożycia podstawowych składników pokarmowych	158
12.5.	Suplementacja żywnie w okresie ciąży	164
12.6.	Połów – okres karmienia	165
12.7.	Konsekwencje nieprawidłowego odżywiania się w czasie ciąży	165

ROZDZIAŁ 13

Zasady organizacji opieki perinatalnej – <i>Wiesław Markwitz, Grzegorz H. Bręborowicz, Janusz Gadzinowski</i>		169
13.1.	Ocena stanu organizacji opieki perinatalnej w Polsce	169
13.2.	Opieka przedporodowa w ciąży o przebiegu prawidłowym	171

ROZDZIAŁ 14

Szczepienia w czasie ciąży – <i>Jacek Wysocki</i>		185
14.1.	Rodzaje szczepionek	185
14.2.	Szczepienia w okresie przedkoncepcyjnym	187
14.3.	Szczepienia w czasie ciąży	190
14.4.	Szczepienia po porodzie	191

ROZDZIAŁ 15

Zachowania seksualne w czasie ciąży – <i>Violetta Skrzypulec-Plinta</i>		195
15.1.	Seksualność człowieka	195
15.2.	Wpływ ciąży na seksualność	196
15.3.	Zmiany hormonalne	197
15.4.	Aspekty psychologiczne	197
15.5.	Aktywność seksualna w różnych okresach ciąży	198
15.6.	Edukacja zdrowotna	198
15.7.	Podsumowanie	199

ROZDZIAŁ 16

Aktywność fizyczna w czasie ciąży – <i>Anissa Hamid-Sowińska</i>		203
16.1.	Adaptacja organizmu do ciąży i wysiłku fizycznego	203
16.2.	Wpływ aktywności fizycznej na kobiety w okresie rozrodczym i ciężarne	205
16.3.	Wpływ aktywności fizycznej na przebieg ciąży i na choroby współistniejące z ciążą	207
16.4.	Wybrane powikłania w przebiegu ciąży	209
16.5.	Wpływ aktywności fizycznej w okresie ciąży na stan płodu i noworodka	210
16.6.	Przegląd rekomendacji dotyczących aktywności fizycznej w okresie ciąży i dobór odpowiedniej liczby ćwiczeń	211
16.7.	Połów i okres karmienia	215
16.8.	Wysiłek fizyczny a laktacja	216

ROZDZIAŁ 17

Psychospołeczne aspekty ciąży – <i>Jadwiga Łuczak-Wawrzyniak</i>		221
17.1.	Ciąża jako zjawisko społeczne i kulturowe	221
17.2.	Ciąża jako efekt działań medycznych	221
17.3.	Kobieta w ciąży a otoczenie społeczne	222
17.4.	Doświadczenia kobiet w ciąży – kontekst psychologiczny	222
17.5.	Emocjonalne przeżycia kobiet w ciąży	223
17.6.	Ciąża zaprzeczona i urojona – zjawiska psychopatologiczne w okresie ciąży	224
17.7.	Doświadczenia kobiet w ciąży – kontekst biologiczny	225
17.8.	Doświadczenia kobiet w ciąży – kontekst opieki medycznej	226
17.9.	Diagnostyka prenatalna – oferta, zapotrzebowanie czy moda	227

17.10. Niedoceniony aspekt nowoczesnej opieki medycznej nad kobietą w ciąży	227
17.11. Opieka paliatywna w perinatologii – opieka z wyboru?	228

ROZDZIAŁ 18

Wybrane problemy prawne w praktyce lekarza

ginekologa położnika – Joanna Habeko	233
18.1. Wprowadzenie	233
18.2. Obowiązek uzyskania zgody pacjentki	235
18.3. Obowiązek poszanowania intymności	238
18.4. Obowiązek zachowania tajemnicy lekarskiej	239
18.5. Cesarskie cięcie bez wskazań medycznych	240
18.6. Żywe i martwe urodzenie	242

ROZDZIAŁ 19

Noworodek z ciąży o przebiegu niepowikłanym –

<i>Marta Szymankiewicz</i>	247
19.1. Adaptacja do życia zewnątrzmacicznego	247
19.2. Masa ciała	248
19.3. Proces termoregulacji	248
19.4. Postępowanie z noworodkiem na sali porodowej	250
19.5. Ocena noworodka w skali Apgar	250
19.6. Badanie noworodka	251
19.7. Żółtaczka u noworodka	254
19.8. Karmienie naturalne	255
19.9. Karmienie sztuczne	257
19.10. Profilaktyka okresu noworodkowego	258
19.11. Szczepienia ochronne	259